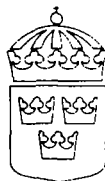

Bostadsutskottets betänkande

1988/89:BoU4

Anslag till bostads- och planadministrationen m.m.
(prop. 1988/89:100 bilaga 13)

1988/89
BoU4

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslag till bostadsdepartementet samt till de myndigheter som tillhör departementets verksamhetsområde. I de i betänkandet behandlade motionerna tas bl.a. upp vissa kartfrågor. Utskottet avstyrker motionerna.

I en reservation (fp) yrkas bifall till en motion om upprättandet av en marin atlas.

ELFTE HUVUDTITELN

Propositionen

Regeringen föreslår i proposition 1988/89:100 bilaga 13 (bostadsdepartementet) att riksdagen för budgetåret 1989/90 anvisar

- a) till Bostadsdepartementet ett förslagsanslag på 25 617 000 kr.,
- b) till Utredningar m.m. ett reservationsanslag på 7 500 000 kr.,
- c) till Bidrag till vissa internationella organisationer m.m. ett reservationsanslag på 1 276 000 kr.,
- d) till Plan- och bostadsverket ett förslagsanslag på 111 684 000 kr.,
- e) till Länsbostadsnämnderna ett förslagsanslag på 65 292 000 kr.,
- f) till Statens va-nämnd ett förslagsanslag på 3 182 000 kr.,
- g) till Centralnämnden för fastighetsdata ett förslagsanslag på 69 538 000 kr.,
- h) till Utrustning m.m. ett reservationsanslag på 1 000 000 kr.,
- i) till Lantmäteriet ett förslagsanslag på 1 000 kr.,
- j) till Plangenomförande ett ramanslag på 62 497 000 kr.,
- k) till Landskapsinformation ett ramanslag på 177 555 000 kr.,
- l) till Försvarsberedskap ett ramanslag på 3 461 000 kr.,
- m) till Utrustning m.m. ett reservationsanslag på 8 561 000 kr.

I betänkandet behandlas de under allmänna motionstiden 1989 väckta motionerna

1988/89:Bo229 av Birger Hagård (m) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär åtgärder för en fortlöpande översyn av informationen på de moderna kartverken.

1988/89:Bo262 av Björn Körlof (m) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag till förenklad lantmäteriförrättning på det sätt som i motionen anförts.

1988/89:Bo303 av Lars Ernestam m.fl. (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om upprättandet av en marin atlas.

Motiveringen återfinns i motion 1988/89:Jo410.

1988/89:Bo402 av Ove Karlsson m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om jämkning i lantmäteritaxorna.

1988/89:Bo515 av Larz Johansson (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av utökad kartproduktion.

Utskottet

Utskottet tillstyrker de regeringsförslag om *anslag* till bostadsdepartementet och till plan- och bostadsadministrationen som behandlas i detta betänkande.

I motionerna Bo262 (m) och Bo402 (s) förs fram förslag om ett *enklare lantmäteriförfarande* och om jämkning av lantmäteritaxorna. I båda motionerna tas upp de inte sällan komplicerade och kostsamma lantmäteriförrättningarna i Dalarna.

Utskottet behandlade år 1988 (BoU 1987/88:14 s. 15) en motion (m) med samma innebörd som de nu behandlade. På förslag av utskottet gav riksdagen som sin mening regeringen till känna att förrättningsförfarandet borde belysas inom ramen för den utredning om fastighetsbildningskostnader som då planerades. Denna utredning har sedermera tillsatts. Av utredningens direktiv framgår att den av motionärerna aktualiserade frågan kommer att övervägas. Utredningen avses lämna sitt förslag före utgången av år 1989.

Utskottet avstyrker motionerna Bo262 (m) och Bo402 (s). Resultatet av pågående utredningsarbete och den ytterligare beredning av det som kan komma att företas bör avvaktas.

Behovet av *utökad produktion av den ekonomiska kartan* tas upp i motion Bo515 (c). Motionären anför att det i vissa delar av landet, bl.a. i Södermanlands län, görs en förenklad nyproduktion av kartan som innehåller brister, bl.a. anses avsaknaden av åkerredovisning vara besvärande. Motionären finner det troligt att en samfinansiering från olika intressenter skulle innebära en ökad kartproduktion.

Riksdagen behandlade år 1984 (BoU 1983/84:18 s. 2–3) och godkände ett regeringsförslag om en långsiktig plan för lantmäteriets arbete med kartor m.m. Lantmäteriverket (LMV) hade som underlag för regeringens förslag utarbetat ett förslag, Kartpolitik 85, i vilket behandlades kartproduktionen m.m. för åren 1985–1994.

Vad särskilt rör den i motionen behandlade frågan kan upplysas att LMV i anslagsframställningen i augusti 1987 förordat att det program som tar upp den ekonomiska kartläggningen skulle tillföras ytterligare medel för att öka takten i kartläggningen. Några ökade medel tillfördes emellertid inte verksamheten. Det bör också nämnas att LMV tillsammans med någon kommun diskuterat möjligheten av samfinansiering av kartläggningen för att förbättra statusen på den ekonomiska kartläggningen.

Utskottet är inte berett föreslå riksdagen att den kartplan som tidigare beslutats skall frångås. Frågan om LMV och berörda kommuner skall samfinansiera kartläggningen får tas upp i lämpligt sammanhang när mera konkreta förslag därom föreligger. I ett sådant sammanhang kan naturligtvis också övervägas möjligheterna till en ökad nyproduktion av den ekonomiska kartan bl.a. i Södermanlands län.

Utskottet avstyrker motion Bo515 (c) med hänvisning till vad nu anförts.

I ytterligare en motion tas upp frågan om kartläggningens omfattning och utformning. Det gäller motion Bo303 (fp). Motionärerna föreslår att en *marin atlas* utarbetas. Atlasen bör på ett lättillgängligt sätt presentera viktiga fakta om våra kusthav när det gäller biologi, hydrologi, vattenförhållanden, föroreningskänslighet och föroreningsbelastning.

Ett motsvarande yrkande behandlade utskottet år 1987 (BoU 1987/88:12 s. 4–5). Utskottet anförde då att i den nationalatlas som är under utarbetande ett av avsnitten kommer att behandla kust och hav. I detta avsnitt kommer bl.a. att ingå uppgifter om vattenstånd, vågor, strömmar, marinekologi, materialtillförsel från land, vattenföroreningar, områden med syrebrist m.m. Med hänvisning till att vad i motionen då anfördes torde komma att tillgodoses i arbetet med nationalatlasen avstyrkte utskottet enhälligt motionen, som avlogs av riksdagen.

Utskottet delar motionärernas uppfattning om vikten av att kunskaperna om våra kusthav bör förbättras. Olika åtgärder med detta syfte pågår. Förutom vad anförts om arbetet med nationalatlasen kan utskottet upplysa om att inom havsresursdelegationen pågår ett övergripande programarbete om svensk havsresursverksamhet. I detta arbete, som skall underställas regeringen, kommer bl.a. att betonas vikten av att information om djupförhållanden, sedimentära förhållanden och vattenutbyte i våra kusthav dokumenteras och kartas. Avsikten är bl.a. att länsstyrelser och kommuner skall ges ett adekvat underlag i sitt planeringsarbete. I sammanhanget bör också bedömas behovet av forskning om den marina miljön; en fråga som dock inte faller inom bostadsutskottets beredningsområde.

Utskottet, som alltså delar motionärernas uppfattning om vikten av ökad kunskap om havsmiljön, finner det emellertid inte motiverat att nu föreslå att en marin atlas utarbetas. När det ovan redovisade arbetet slutförts finns det rimligen sådan information om vår marina miljö som motionärerna efterlyser. Skulle det trots detta visa sig att ytterligare kunskap behöver tas fram

beträffande den marina ekologin m.m. får en bedömning därav göras när resultatet av nu pågående arbete föreligger. Det finns alltså goda skäl att avvakta detta arbete. Motion Bo303 (fp) avstyrks med hänvisning till vad nu anförts.

1988/89:BoU4

I detta betänkande behandlas slutligen motion Bo229 (m). Motionären tar upp vissa frågor om *informationen på de moderna kartorna*. I motionen anförts att på den ekonomiska kartan saknas bl.a. landskaps- och häradsgränser samt nedlagda järnvägar. På den topografiska kartan anges enligt motionären endast "skog", däremot inte olika slag av skog. Berg i dagen saknas. Namngivningen på kartorna tas upp i motionen.

Med anledning av vad i motionen anförts kan följande information lämnas. Av historiska gränser redovisas sockengräns på den ekonomiska kartan i den sträckning dessa gränser har vid övergången till ett nytt fastighetsregister. Nedlagd järnväg vars sträckning kan urskiljas i terrängen redovisas. Beträffande markens ytstruktur bedömer LMV att en kartering av denna skulle öka kostnaden för varje kartblad med ca 100 000 kr. Den aktuella kartserien omfattar 645 blad.

Utskottet gör följande bedömning. Ett tillmötesgående av motionärens förslag på sistnämnda punkt skulle medföra en inte oväsentlig kostnadsökning något som utskottet inte anser sig kunna förorda. Vad i övrigt tagits upp i motionen när det gäller kartinformationen är, enligt utskottets mening, i allt väsentligt beaktat. Det kan också erinras om att frågan om vilken information som skall finnas på de moderna kartverken kontinuerligt ses över inom ramen för pågående verksamhet. Mera omfattande översyn görs vid större förändringar av kartproduktionen. I detta arbete spelar det till LMV knutna kartrådet stor roll.

Med hänvisning till att vad i motion Bo229 (m) föreslagits i inte ringa grad beaktas vid kartering och då det på goda grunder kan antas att de av motionärerna aktualiserade frågorna även behandlas i de mera grundläggande revideringarna av kartproduktionen finner utskottet det inte erforderligt med en riksdagens åtgärd i ärendet. Motionen avstyrks sålunda.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *anslag*

att riksdagen med bifall till regeringens förslag i proposition 1988/89:100 bilaga 13 för budgetåret 1989/90 anvisar

- a) till *Bostadsdepartementet* ett förslagsanslag på 25 617 000 kr.,
- b) till *Utredningar m.m.* ett reservationsanslag på 7 500 000 kr.,
- c) till *Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.* ett reservationsanslag på 1 276 000 kr.,
- d) till *Plan- och bostadsverket* ett förslagsanslag på 111 684 000 kr.,
- e) till *Länsbostadsnämnderna* ett förslagsanslag på 65 292 000 kr.,
- f) till *Statens va-nämnd* ett förslagsanslag på 3 182 000 kr.,
- g) till *Centralnämnden för fastighetsdata* ett förslagsanslag på 69 538 000 kr.,
- h) till *Utrustning m.m.* ett reservationsanslag på 1 000 000 kr.,

- i) till *Lantmäteriet* ett förslagsanslag på 1 000 kr.,
- j) till *Plangenomförande* ett ramanslag på 62 497 000 kr.,
- k) till *Landskapsinformation* ett ramanslag på 177 555 000 kr.,
- l) till *Försvarsberedskap* ett ramanslag på 3 461 000 kr.,
- m) till *Utrustning m.m.* ett reservationsanslag på 8 561 000 kr.,
- 2. beträffande *enklare lantmåteriförfarande*
att riksdagen avslår motionerna 1988/89:Bo262 och 1988/89:Bo402,
- 3. beträffande *utökad produktion av den ekonomiska kartan*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Bo515,
- 4. beträffande *en marin atlas*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Bo303,
- 5. beträffande *informationen på de moderna kartorna*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Bo229.

Stockholm den 16 februari 1989

På bostadsutskottets vägnar

Agne Hansson

Närvarande: Agne Hansson (c), Oskar Lindkvist (s), Magnus Persson (s), Knut Billing (m), Lennart Nilsson (s), Erling Bager (fp), Nils Nordh (s), Rune Evensson (s), Gunnar Nilsson (s), Jan Sandberg (m), Rune Thorén (c), Jan Strömdahl (vpk), Britta Sundin (s), Birgitta Rydén (m), Sten-Ove Sundström (s), Siw Persson (fp) och Krister Skånberg (mp) (mom. 5).

Reservation

En marin atlas (mom. 4)

Erling Bager och Siw Persson (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 3 börjar med "Utskottet delar" och på s. 4 slutar med "nu anförts" bort ha följande lydelse:

Som framhålls i motiveringen till motion Bo303 (fp) är övervakningen av våra kusthav otillräcklig. Den måste förbättras. Den marinbiologiska forskningen måste intensifieras, utökas och samordnas bättre. Ett viktigt inslag för att få den ökade kunskapen om vår marina miljö som betyder så mycket ur skilda synpunkter – t.ex. för fisket och för friluftslivet – är att skapa en marin atlas. En sådan atlas skall på lättillgängligt och överskådligt sätt presentera viktiga fakta om våra kusthav när det gäller biologi, hydrologi, vattenförhållanden, föroreningskänslighet m.m.

Underlaget för en marin atlas måste alltså förbättras bl.a. genom att havsforskningen utökas. Forskningen om det biologiska livet i vår marina miljö har länge varit eftersatt inte minst i jämförelse med motsvarande forskning beträffande livet på land. För en mera helgjuten havsforskning

krävs bl.a. att fasta mätstationer inrättas på mellan 5 och 20 meters djup och att en kontinuerlig provningsverksamhet kommer till stand. Havsbottenarna bör fotograferas i speciellt utsatta regioner. Prover bör tas på vattnets syrehalt och salthalt. Temperatur och pH-värde bör mätas kontinuerligt. Även andra forskningsinsatser bör göras så att ett gott underlag för en marin atlas skapas. Det är vidare viktigt att den kunskap som finns hos yrkesfiskarna tas till vara.

När ett fullgott kunskapsunderlag föreligger bör finnas förutsättningar för att framställa en marin atlas som kan tjäna som underlag för olika beslut om den marina miljön. Bl.a. finns då möjligheter att bättre kartera grunda vikar och därmed förbättra skyddet för de s.k. fiskens barnkammare. Det blir då också möjligt att kartera olika fågelarters häckningsplatser, sälområden, områden för sandsugning samt naturligtvis havsbottenen ur flera skilda aspekter. Genom den nu förordade karteringen kommer det att finnas bättre möjligheter än i dag att inta en restriktiv inställning vad beträffar sandsugning. Det är också betydelsefullt med en kartering av kustvattnen för att få kunskap om spridningsprognoser o.d. när olje- och kemikalieutsläpp i kustvattnen har inträffat och när det gäller frågan om var muddringsmassor bör tippas.

Det kan i sammanhanget erinras om att i utredningen Ren tur (SOU 1979:43) tagits upp frågan om att skapa en miljöatlas där värdefulla och känsliga områden finns redovisade. I utredningen föreslogs att vissa länsstyrelser skulle ges i uppdrag att inom ramen för den fysiska riksplaneringen upprätta eller komplettera miljöatlas. Bland de områden för vilka sådana atlas först borde göras nämner utredningen kusterna utmed Bohuslän, Öresund, norra Kalmar län, Stockholms skärgård, Ångermanland, Norrbottens skärgård, Väner och Mälaren.

Det bör också nämnas att länsstyrelsen i Stockholms län år 1985 utarbetade en miljöatlas för Stockholms skärgård. Syftet med atlasen, som ingår i den regionala räddningstjänstplanen, är att på ett lättillgängligt sätt redovisa områden eller objekt som bedöms vara speciellt skyddsvärda i händelse av ett olje- eller kemikalieutsläpp.

Vad nu redovisats bl.a. om ökad och fördjupad havsforskning och om tidigare utredningar m.m. samt om olika företeelser i den marina miljön är allt underlag som bör beaktas när en marin atlas skall framställas. Det är av största vikt att en atlas snabbt kommer fram. Inte minst den gångna sommarens problem med säldöd och algblooming har ställt i fokus det behov av en sådan marinbiologisk kartering som aktualiseras i motion Bo303 (fp).

Utskottet föreslår att riksdagen med anledning av motionen som sin mening ger regeringen till känna vad nu anförts om en marin atlas.

dels att moment 4 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

4. beträffande *en marin atlas*

att riksdagen med anledning av motion 1988/89:Bo303 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför.